

Kunnskapsdepartementet
Administrasjons- og utviklingsavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 13. januar 2010

ANSA – Samskipnaden for norske studenter i utlandet
Storgata 19
0184 Oslo
Telefonnr: +47 22 47 76 00
E-post: ansa@ansa.no

Høringsuttalelse - forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2010 – 2011

ANSA er utenlandsstudentenes samskipnad og interesseorganisasjon. ANSA tilbyr beredskap og velferdstjenester til over 21 000 norske studenter og elever i utlandet. ANSA har rundt 8 000 medlemmer i over 90 land. ANSA driver et nasjonalt informasjonssenter for utdanning i utlandet som årlig betjener over 10 000 henvendelser.

ANSA viser til høringsbrev datert 19. oktober 2009 og takker for muligheten til å komme med høringsuttalelse til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2010 – 2011.

ANSA har følgende kommentarer:

Til § 10-4 Samtidig støtte fra norske og utenlandske offentlige støtteordninger

ANSA støtter departementets forslag om å presisere i forskriftsteksten at dette gjelder støtte til utdanning. Dette spilte ANSA inn til departementet i fjor, og vi synes det er bra at forslaget nå fremmes fra departementet selv.

Til § 34-1 Generell studiekompetanse

ANSA støtter forslaget til departementet om at utenlandsstudenter som oppnår generell studiekompetanse, og tilfredsstillt øvrige kriterier for støtte, har krav på støtte til høyere utdanning, uavhengig av om de allerede har begynt på utdanningen.

Til § 35-1 Utdanninger det gis støtte til

ANSA støtter forslaget til departementet om å stryke bestemmelsen om at utdanningen og lærestedet må ha offentlig godkjenning eller tilsvarende godkjenning i studielandet. Godkjenning fra NOKUT og studiepoengsuttelling i Norge bør være tilstrekkelig for gradsutdanning, og godkjenning fra det norske lærestedet bør være tilstrekkelig for delstudier.

Til § 35-5 Begrensning i støtte ved freshman-året

I følge Forskningsrådet er USA Norges viktigste samarbeidspartner innen forskning. Støtte til det første året av bachelorgrader i USA ble stoppet i 1985 med den hensikt å styre noe av studentstrømmen vekk fra USA. Siden da er antallet helgradsstudenter i USA halvert.

Mangel på førsteårsstøtte hindrer studenter i å ta en hel utdanning i USA, med mindre de har foreldre som kan betale for det første året av utdanningen. Denne problemstillingen gjelder også en rekke ikke-vestlige land.

Gjeninnføring av støtte vil føre til vekst i antall norske studenter i USA og vil være det viktigste grepet Norge kan gjøre for å nå målet i Nord-Amerika-strategien om 1 200 norske gradsstudenter i landet. Gjeninnføring av støtte til ikke-vestlige land vil stimulere til økt geografisk spredning av utenlandsstudentene, blant annet til land som Brasil, Russland, India, Kina og Japan.

Førsteårsstøtte bør derfor inngå som en del av en helhetlig internasjonaliseringsstrategi.

ANSA foreslår at gjeldende paragraf strykes og at forskriftene åpner for ordinær støtte til det første året av bachelorgrader i USA og ikke-vestlige land.

Til § 36-1 Språklig tilretteleggingssemester

Antall gradsstudenter i ikke-engelskspråklige land er generelt synkende. Nedgangen skyldes i stor grad mangel på ferdigheter i fremmedspråk. For at studentene skal få bedre mulighet til å tilegne seg de språkferdigheter som behøves for å ta høyere utdanning i ikke-engelskspråklige land, bør muligheten for støtte til tilretteleggingssemester utvides fra ett til to semestre. Dette vil øke sjansen for at flere studenter benytter seg av tilbudet og oppnår et høyt nok nivå til å ta videre gradstudier i det aktuelle landet. I tillegg slipper enkelte studenter å måtte ha "studiepause" i semesteret før eller etter tilretteleggingssemesteret.

Forslag:

(...) Opplæringen må være på fulltid, med minimum 15 undervisningstimer per uke, og vare i minst tre måneder. Til lengre kurs kan det gis støtte i inntil to semestre.

Til § 37-1 Vilkår for språkstipend

ANSA vet at enkelte søkere har fått avslag på språkstipend i tilfeller hvor språkkurset strengt tatt ikke begynner på en mandag og avsluttes på en fredag. Avslag har blitt gitt på tross av at kurset tilfredsstiller andre krav til lengde og omfang, f. eks. kurs som begynner på tirsdag i uke 1 og slutter på fredag i uke 4, eller kurs som begynner på en mandag i uke 1 og slutter på en torsdag i uke 4. Søkere som tar språkkurs med undervisningsfri en dag midt i uka, får imidlertid støtte. Dette virker urimelig. ANSA foreslår derfor en endring som vil motvirke at enkelte studenter som følger gode og omfattende språkkurs, ikke faller utenfor støtteordningen. Samtidig blir lengde og omfang ivaretatt.

Forslag:

(...)Språkkurset må vare i minst fire uker, med minimum 15 timer undervisning fordelt på minst tre dager per uke. (...)

Til § 40-2 Skolepengestøtte til søker som startet utdanning i 2004-2005 eller senere

Studenter som tar en hel bachelorgrad og betaler skolepenger ved et utenlandsk lærested, tar på seg høyere årlig lånebyrde enn master- og delgradsstudenter. I og med at bachelorstudentene også er ute i flere år, blir utdanningen uforholdsmessig dyr for dem.

Det er rimelig å anta at det språklige og kulturelle utbyttet blir større jo lenger man studerer ute. Derfor bør studenter som tar en hel bachelorgrad i utlandet, likestilles med studenter som tar mastergrad eller deler av en grad ute.

Masterstudier er ikke nødvendigvis aktuelt for alle. Studenter som vil til utlandet å ta kortere profesjonsutdanninger og andre yrkesrettede utdanninger, kan ikke velge å vente med å dra ut til de får bedre betingelser. Disse blir dermed uansett bundet til en høy årlig lånebyrde.

Rekrutteringsgrunnlaget til masterstudier i utlandet svekkes dessuten ved at bachelorstudentene uteblir eller må ta på seg høy lånebyrde.

Det er estimert at antall norske studenter vil øke med 10 000 i året i frem til 2013. En viktig del av løsningen på et kommende kapasitetsproblem er å gi studenter og elever som ønsker det, bedre mulighet til utenlandsstudier. For å få umiddelbar effekt, bør flere gis mulighet til å ta bachelorgrad i utlandet allerede i 2010-2011, ettersom dette i størst grad vil lette presset på norske institusjoner. Dette vil dessuten være svært kostnadsbesparende for staten sammenliknet med å opprette studieplasser for disse studentene her hjemme.

ANSA foreslår derfor å stryke det nåværende punkt a) og inkludere bachelorstudier i punktet som beskriver skolepengestøtten til utdanning på masternivå og delstudier. Dette punktet blir så det nye punkt a).

Forslag:

(...) Til utdanning på bachelornivå, masternivå og delstudier gis skolepengestøtten med 70 prosent stipend og 30 prosent lån av faktiske skolepenger (...)

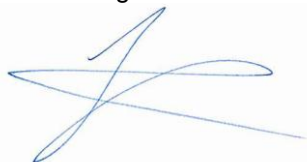
Til § 41-1 Tilskudd til reiser

ANSA støtter departementets forslag om å endre beregningsmåten for tilskudd til reiser for land utenfor Norden. Slik vi har forstått det, vil ikke dette gi særlige utslag for studentene. Det er bra at endringen vil lette presset på søknadsbehandling i Lånekassen og om mulig redusere behandlingstiden noe.

Til § 50-2 Utregning og utbetaling av støtte i det første semesteret

ANSA støtter departementets forslag om å gi kvotestudenter som kommer til Norge, stipend tilsvarende to måneders basisstøtte som utbetales på lærestedet ved studiestart, før resten av den ordinære støtten blir utbetalt fra Lånekassen.

Med vennlig hilsen

Karoline Myklebust
President
ANSA
president@ansa.no

Andreas Gjone
Rådgiver
ANSA
andreas.gjone@ansa.no

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad